

Proces-verbal nr. 1
al ședinței Comitetului de coordonare pentru guvernare deschisă
7 martie 2025

La ședință au participat:

Membrii Comitetului:

1.	Ana Calinici	Secretar de Stat al Guvernului
2.	Diana Enachi	Coordonator proiect, IDIS „Viitorul”
3.	Ruslan Lungu	Secretar de Stat, Ministerul Justiției
4.	Nicolae Panfil	Director de program, Asociația Promo-LEX
5.	Andrei Prisacar	Director adjunct, Agenția Guvernare Electronică
6.	Cătălina Plinschi	Secretar, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
7.	Ana Luca	Secretar de Stat, Ministerul Finanțelor
8.	Viorel Rusu	Expert juridic, Congresul Autorităților Locale din Moldova

Alți participanți:

9.	Lilia Pascal	Cancelaria de Stat
10.	Natalia Postică	Cancelaria de Stat
11.	Daniela Știrbu	Cancelaria de Stat
12.	Irina Serebreanschi	Secretariatul Parlamentului
13.	Serghei Neicovcen	Centrul CONTACT
14.	Inna Vrînceanu	Asociația ADEPT
15.	Roman Andriiv	Platforma Națională a Tinerilor pentru Participare Activă
16.	Ecaterina Popa	ALDA Moldova
17.	Dan Nicorici	Centrul de Politici și Reforme
18.	Sergiu Bozianu	Asociația pentru Protecția Vieții Private
19.	Diana Doroș	Institutul pentru Politici și Reforme Europene
20.	Liubovi Prodan-
Șestacova	AO Institutum Virtutes Civilis
21.	Oxana Rusanovschi	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
22.	Ștefan Vornic	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
23.	Andrei Cușcă	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
24.	Vadim Vintilă	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Agenda ședinței:

- Progresul în implementarea Angajamentului nr. 7 „Date deschise”**
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
- Discuții deschise: comentarii și recomandări**

Ana Calinici (Copreședinte al Comitetului de coordonare, Secretar de Stat al Guvernului) a deschis oficial ședința, subliniind importanța subiectului discutat și relevanța angajamentului „Date deschise” în contextul Planului de acțiuni pentru guvernare deschisă 2023-2025.

Diana Enachi (Copreședinte al Comitetului de coordonare, IDIS Viitorul) a evidențiat impactul transversal al acestui angajament, menționând că implementarea legii privind datele deschise va influența toate sectoarele, având implicații semnificative asupra transparenței și inovării guvernamentale.

I. Implementarea Planului de acțiuni pentru guvernare deschisă 2023-2025: Angajament „Date deschise”

Cătălina Plinschi (MDED) a prezentat stadiul implementării Angajamentului nr. 7 „Date deschise” din cadrul Planului de Acțiuni, menționând că Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (MDED) este instituția principală responsabilă de implementare. Proiectul Legii privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public a trecut deja prin etapa de avizări publice.

Vadim Vintilă (MDED): Obiectivul proiectului de lege este transpunerea parțială a Directivei (UE) 2019/1024 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public.

Legea urmărește să faciliteze reutilizarea datelor deținute de autoritățile publice în scopuri comerciale și necomerciale, stimulând astfel dezvoltarea de noi produse și servicii informaționale, cum ar fi aplicațiile și platformele digitale care pot contribui la transparența și inovarea în sectorul public și privat.

Legea se aplică pentru informațiile deținute de organismele din sectorul public și întreprinderile publice, inclusiv datele provenite din cercetările finanțate cu bani publici, care pot fi utilizate în scopuri comerciale sau necomerciale. Legea prevede crearea unui cadru pentru identificarea și publicarea seturilor de date cu valoare ridicată, care sunt esențiale pentru dezvoltarea de aplicații, produse și servicii inovative. Aceste seturi de date vor include informații-cheie care pot sprijini dezvoltarea economiei digitale și crearea unor soluții utile pentru sectorul public și privat.

Excepțiile sunt reglementate clar și includ informațiile sensibile, protejate de legislația în vigoare, datele cu caracter personal, datele protejate prin drepturi de autor, precum și informațiile deținute de radiodifuzori publici sau de instituțiile de cultură și educație, precum și informațiile sensibile de natură strategică.

Datele trebuie să fie disponibile în formate deschise și ușor accesibile publicului. Formatele recomandate sunt CSV, JSON, XML și RDF, care permit procesarea și reutilizarea automată a acestora. Legea vizează eliminarea barierelor care ar putea împiedica accesul publicului larg la informațiile deschise.

Platformele de expunere a datelor, cum ar fi *MConnect* și *date.gov.md*, vor asigura sincronizarea automată a datelor disponibile, fără a necesita acțiuni suplimentare din partea autorităților. Această sincronizare va reduce volumul de muncă administrativă și va asigura actualizarea continuă a datelor.

Tarifele pentru accesul la date vor fi percepute doar în cazurile în care datele necesită prelucrare suplimentară sau digitalizare, pentru a transforma datele disponibile pe suport fizic în formate accesibile.

Scopul principal al proiectului de lege nu este de a genera venituri prin taxe pentru datele publice, ci de a stimula utilizarea acestora pentru crearea de produse și servicii inovative.

În paralel cu acest proiect de lege, autoritățile vor lucra la reglementări suplimentare și norme legale conexe, inclusiv la reglementarea datelor din registrele de stat, pentru a asigura o utilizare eficientă și transparentă a acestora.

II. Discuții deschise: comentarii și recomandări

Sergiu Bozianu (Asociația pentru Protecția Vieții Private) a apreciat cadrul legal prezentat și a subliniat necesitatea implementării rapide a acestuia. A solicitat clarificări privind responsabilitățile de implementare la nivel local, având în vedere complexitatea legii și impactul asupra autorităților publice locale.

Vadim Vintilă (MDED) a explicat că reglementările vor extinde cercul categoriilor de persoane care au acces la date, dar va fi respectat principiul consimțământului deținătorului de date pentru a proteja informațiile sensibile. Plățile pentru accesul la date vor fi aplicate doar în cazul în care datele necesită prelucrare suplimentară sau digitalizare.

Viorel Rusu (CALM) a menționat importanța termenului de 24 de luni pentru aplicarea legii la nivel local și a subliniat necesitatea elaborării unui plan de acțiuni care să sprijine autoritățile publice locale (APL) în implementarea legii. A adus în discuție resursele umane, financiare și tehnice limitate ale APL și a recomandat implicarea Ministerului Finanțelor și a Cancelariei de Stat pentru asigurarea resurselor necesare. Abordarea trebuie să fie sistemică, inclusiv examinată oportunitatea de a introduce o funcție nouă pentru asigurarea accesului la informații de interes public și date deschise în APL.

Cătălina Plinschi a menționat că MDED este în căutare de resurse de asistență tehnică pentru a oferi suportul necesar implementării legii.

Nicolae Panfil (Promo-Lex) a ridicat problema educației digitale insuficiente a funcționarilor publici și a subliniat dificultățile întâmpinate de aceștia în publicarea informațiilor pe platformele guvernamentale, folosind deseori formate inaccesibile. A propus un program de instruire continuă pentru funcționarii publici în domeniul accesării și prelucrării datelor deschise.

Totodată a fost menționat subiectul colectării, deținerii și gestionării datelor electorale.

Cătălina Plinschi (MDED) a specificat că gestionarea acestor date ține de competența Comisiei Electorale Centrale.

Sergiu Bozianu (Asociația pentru Protecția Vieții Private) a solicitat reglementarea mai detaliată a normelor ce țin de utilizarea datelor deschise, pentru a preveni orice vid legislativ care ar putea duce la neclarități în aplicarea acestora.

Concluzii și pași de urmat :

- **MDED** a anunțat că va crea, pe lângă Comitetul de coordonare, un Grup de lucru privind datele deschise, care va coopera la elaborarea cadrului conex de implementare a normelor legale.
- Proiectul de lege privind guvernanța datelor, care este în elaborare, va fi transmis membrilor Grupului de lucru și Comitetului de coordonare pentru a fi discutat într-o ședință ulterioară.
- **MDED** a precizat că se va continua dialogul cu părțile interesate pentru a asigura o implementare eficientă și echitabilă a legii și va facilita accesul autorităților locale la resursele necesare.

Copreședinte a Comitetului,
Secretar de Stat al Guvernului

Ana CALINICI

Copreședinte al Comitetului,
Coordonator proiect, IDIS „Viitorul”

Diana ENACHI

Secretar al Comitetului,
Direcția drepturile omului și
cooperarea cu societatea civilă

Natalia POSTICĂ